МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря
(повна назва підрозділу)

Кафедра економічної політики та безпеки
(повна назва кафедри)

Код РНПД

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-
педагогічної роботи НУК

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ
BUSINESS SECURITY

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни вибіркова
обов'язкова / вибіркова

мова(и) викладання українська
українська / англійська

Миколаїв 2024

Робоча програма навчальної дисципліни _____

Безпека бізнесу

(зазначається повна назва навчальної дисципліни)

є однією із складових комплексної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

« 08 » 10 2024 року. – 15 с .

Розробник(и):
Світлана МАРУЩАК, к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки

Проект робочої програми навчальної дисципліни «***Безпека бізнесу»*** розглянуто на засіданні кафедри економічної політики та безпеки
Протокол № 3 від « 08 » 10 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Ганна ЄФІМОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «***Безпека бізнесу»*** розглянуто Методичною радою факультету економіки моря
Протокол № 4 від « 05 » 11 2024 р.

Голова _____ Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «***Безпека бізнесу»*** погоджено з навчальним відділом

Начальник навчального відділу _____ Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «***Безпека бізнесу»*** затверджена Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 9 від « 27 » 11 2024 р.

Голова ~~НМР~~ НУК _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024
© Марущак С.М., 2024

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ....4
ABSTRACT....4
1. Опис навчальної дисципліни....5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни....6
3. Передумови для вивчення дисципліни....6
4. Очікувані результати навчання....6
5. Програма навчальної дисципліни....6
Тематичний план навчальної дисципліни....9
Теми практичних занять....10
Самостійна робота....10
Завдання для самостійної роботи....10
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування…….10
7. Форми поточного та підсумкового контролю....10
Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання....12
Поточний модульний контроль у формі тестування....13
Підсумковий контроль (залік) у формі тестування....13
8. Критерії оцінювання результатів навчання....13
9. Засоби навчання....13
10. Рекомендовані джерела інформації....13
Основна література....13
Допоміжна література....14

АНОТАЦІЯ

Курс дає можливість здобувачам вищої освіти зрозуміти сутність, відмінності та механізми впливу на рівень безпеки бізнесу викликів, ризиків, загроз; засвоїти основи єдиного методологічного базису аналізу економічної безпеки підприємств на основі інтеграції бухгалтерського обліку, фінансового менеджменту, економічного аналізу та контролінгу; ознайомитися з сучасними концепціями управління економічною безпекою та механізмами функціонування системи безпеки бізнесу; навчитися виявляти ознаки зародження та формування небезпек; опанувати методи протистояння існуючим загрозам; діагностувати загрози, прогнозувати їх наслідки, оцінювати ймовірності появи критичних ситуацій; конструювати системи безпеки різних типів, класів і рівнів; впроваджувати у систему управління підприємством спроектовані системи та моделі, а також оцінювати ефективність їх функціонування. При проведенні навчання, окрім лекційних занять, на практичних заняттях застосовуються:

- кейс-метод, сучасні практики забезпечення безпеки бізнесу;
- ділові ігри, під час яких здобувачі вищої освіти мають можливість проаналізувати ділові ігрові ситуації, визначити ймовірні рішення та проаналізувати їх наслідки;
- навчальні ситуації – реальні або умовні ситуації з питаннями для аналізу;
- моделювання – відтворення реальних умов прийняття рішення, певної ситуації.

Курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти безпекових компетентностей на рівні знань та вмінь щодо розуміння сутності та механізмів забезпечення економічної безпеки бізнесу, концептуальних методологічних навичок щодо моделювання систем безпеки, прищеплення основних цінностей безпекової культури, яка є стрижнем для здійснення практичної діяльності щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств та організацій в умовах підвищеної конкуренції та прогресивного збільшення кількості викликів, ризиків та небезпек.

Ключові слова: економічна безпека, фінансова безпека, менеджмент безпеки, рівень безпеки, економічна безпека бізнесу, стратегія безпеки, система економічної безпеки.

ABSTRACT

The course enables students of higher education to understand the essence, differences and mechanisms of influence on the level of business security of challenges, risks, threats; learn the basics of a unified methodological basis for the analysis of the economic security of enterprises based on the integration of accounting, financial management, economic analysis and controlling; get acquainted with modern concepts of economic security management and mechanisms of functioning of the business security system; to learn to identify signs of the emergence and formation of dangers; master the methods of confronting existing threats; diagnose threats, predict their consequences, assess the likelihood of critical situations; design security systems of various types, classes and levels; implement the designed systems and models into the enterprise management system, as well as evaluate the effectiveness of their functioning. When conducting training, in addition to lectures, practical classes use:

- case method, modern practices of ensuring business security;
- business games, during which students of higher education have the opportunity to analyze business game situations, determine probable decisions and analyze their consequences;
- educational situations – real or conditional situations with questions for analysis;
- modeling – reproduction of real decision-making conditions, a certain situation.

The course is aimed at the formation of security competences at the level of knowledge and skills in students of higher education in understanding the essence and mechanisms of ensuring economic security of business, conceptual methodological skills in modeling security systems, instilling the basic values of security culture, which is the core for the implementation of practical activities to ensure financial economic security of enterprises and organizations in conditions of increased competition and progressive increase in the number of challenges, risks and dangers.

Key words: economic security, financial security, security management, security level, business economic security, security strategy, economic security system.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Галузь знань

(шифр і назва)</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td rowspan="5">Спеціальність

(код та найменування)
Освітня програма

(найменування)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>10-й</td><td>10-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання

(назва)</td><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних:
10-й сем – 4 год.;
самостійної роботи:
денна форма – 6 год.
заочна форма – 8,6 год</td><td>Освітній рівень:
<u>другий (магістерський)</u></td><td>30 год.</td><td>10 год</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>90 год.</td><td>130 год</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни ***«Безпека бізнесу»*** є формування у здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

– здатність генерувати нові ідеї (креативність);

– вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення;

– здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним;

– здатність до ефективної зовнішньої та внутрішньої комунікації;

– здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур;

– здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

– здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

– здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є:_____

(за винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру)

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання:

– розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень

– приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень

– здатність до управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

– здатність до систематичного вивчення та аналізу науково-економічної інформації, нормативної бази, вітчизняного й закордонного досвіду щодо здійснення операцій міжнародної морської торгівлі

– здатність до виявлення проблем реалізації міжнародних операцій та розробки управлінських рішень щодо їх розв'язання

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи безпеки бізнесу

Тема 1. Безпека в XXI ст.

Безпека як біологічна і соціальна категорія живої природи і людства. Безпека як одна з первинних потреб людини. Безпека людини й організації як підсистеми сучасного суспільства. Соціальні і соціально- психологічні фактори поводження людини у забезпеченні безпеки.

[3], 8-19; [4], 36-57; [7], 8-71

Тема 2. Економічна безпека бізнесу: сутність і передумови формування

Поняття і роль безпеки у функціонуванні економічних систем.

Поняття, визначення та економічна сутність економічної безпеки бізнесу. Безпека, економічна безпека, економічна безпека бізнесу, підходи до трактування понять різних наукових шкіл.

Економічна безпека бізнесу: сутність і складові. Основні категорії економічної безпеки бізнесу. Об'єкт, суб'єкт та предмет економічної безпеки, ризик, загроза, збиток, зв'язок між ризиком та безпекою.

Передумови та чинники формування економічної безпеки національних підприємств

[1], 8-52; [4], 36-57; [5], 5-61; [6], 55-69

Тема 3. Систематизація та характеристика негативних впливів та загроз в бізнес середовищі

Об'єктивні та суб'єктивні негативні впливи. Класифікація зовнішніх (екзогенних) факторів, що впливають на фінансовий стан підприємства. Класифікація внутрішніх факторів, що впливають на фінансовий стан підприємства. Ризик і небезпеки в системі прийняття управлінських рішень. Чинники, які впливають на фінансову складову економічної безпеки підприємства.

[1], 53-72; [3], 20-59; [4], 62-94; [5], 62-108

Тема 4. Структура економічної безпеки бізнесу

Економічна безпека на рівні держави та регіону. Поняття економічної безпеки держави, макроекономічна безпека, фінансова безпека держави, зовнішньоекономічна, інвестиційна, науково-технологічна, енергетична та соціальна безпека, демографічна, продовольча та виробнича безпека; рівні стану економічної захищеності регіону, методика розрахунку рівня економічної безпеки України.

Функціональні складові економічної безпеки. Структура економічної безпеки бізнесу. Складові економічної безпеки бізнесу: фінансова безпека, ринкова, правова, кадрова, інтелектуальна безпека, інтерфейс на, інформаційна, технологічна, екологічна та силова безпека бізнесу.

[3], 155-189; [4], 137-159; [6], 70-78

Тема 5. Діагностика економічної безпеки бізнесу

Підходи до кількісного оцінювання рівня економічної безпеки бізнесу: індикаторний, ресурсно-функціональний і програмно-цільовий. Побудова системи діагностування стану економічної безпеки: визначення критеріїв та індикаторів. Аналітико-методичні питання та особливості інформаційного забезпечення процесу діагностування. Критерії та індикатори діагностики економічної безпеки суб'єктів господарювання. Методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.

[1], 73-85; [4], 296-311; [6], 81-85

Тема 6. Врахування ризику в системі економічної безпеки бізнесу

Поняття економічної ефективності та її врахування в системі економічної безпеки бізнесу. Економічний ефект, принципи розрахунку економічного ефекту – врахування фактору часу, системного підходу та витрат і результатів протягом ЖЦ, розрахунок чистої теперішньої вартості та ризик, розрахунок ставки дисконту.

Оцінка ризиків при прийнятті рішення. Функція корисності, правило Лайклайхуда, Байєса, Лапласа, максі-макса, міні-макса та ін., побудова дерев рішень та дерев ризику, оцінка ризику на основі методів математичної статистики.

Економічне обґрунтування рішення. Експертні методи оцінки ризику, оцінювання достовірності отриманих експертних суджень, стратегії поводження з ризиками: стратегія уникнення ризику, зменшення ризику, передача ризику, розподіл ризику, погодження з ризиком.

[4], 315-348

Тема 7. Аналіз ризиків та методи їх оцінювання

Методи кількісної оцінки ризику. Поняття ймовірності, дисперсії, стандартного (середньоквадратичного) відхилення, коефіцієнту варіації, область ризику та коефіцієнт ризику, метод аналізу доцільності затрат, аналітичний метод, матриця чутливості, аналіз сценаріїв, метод аналогій, метод Монте-Карло, нормативний метод, метод «події-наслідки» та ін. [2]

Змістовний модуль 2. Система забезпечення економічної безпеки бізнесу

Тема 8. Організація економічної безпеки підприємства

Цілі і завдання системи комплексної безпеки бізнесу. Управління економічною безпекою. Система економічної безпеки бізнесу. Концепція економічної безпеки бізнесу. Механізм забезпечення економічної безпеки бізнесу Засоби забезпечення економічної безпеки бізнесу, методи забезпечення економічної безпеки бізнесу, алгоритм управління економічною безпекою бізнесу.

[3], 143-154; [4], 166-182; 354-383; [5], 109-160; [6], 86-98

Тема 9. Основи концепції ризик-менеджменту

Ключові поняття ризик-менеджменту, механізм управління ризиками, світова практика стандартизації управління ризиками, стандарти ризик-менеджменту, матриця ризику, прийоми зниження ризику, страхування, розподіл та об'єднання ризиків.

[4], 102-130

Тема 10. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу. Фінансова безпека бізнесу

Організаційні моделі підприємств та рівень їх безпеки. Бізнес-процеси як основа формування економічної безпеки підприємства. Техніко-технологічна складова економічної безпеки підприємства

Поняття і роль фінансової безпеки в діяльності підприємства. Діагностика рівня фінансової безпеки підприємства. Оцінювання ймовірності банкрутства суб'єктів господарювання. Напрями та методи забезпечення фінансової безпеки підприємства

[4], 187-204; [6], 107-125; 145-159; [7]

Тема 11. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу

Сутність та основні методи оцінювання ринкової безпеки бізнесу. Напрями і способи захисту ринкової позиції бізнесу. Тіньовий бізнес та недобросовісна конкуренція в контексті економічної безпеки бізнесу. Злиття і поглинання як чинники розвитку та загрози економічній безпеці підприємства. Способи захисту підприємств від рейдерства. Безпека зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

[6], 160-195

Тема 12. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства

Поняття, структура та особливості інтелектуальної безпеки підприємства. Напрями та способи охорони інтелектуальної власності. Комерційна таємниця та забезпечення її охорони. Кадрова безпека підприємства: сутність, складові та методи оцінювання/

[6], 136-145

Тема 13. Інформаційна безпека бізнесу

Сутність і роль інформаційної безпеки в бізнесі. Методи та засоби захисту інформації на підприємстві. Бізнес-розвідка підприємства: сутність, завдання та технологія проведення.

[1], 158-178; [6], 160-174

Тема 14. Політико-правова, силова та екологічна складові економічної безпеки

Політико-правова безпека бізнесу. Сутність, завдання та об'єкти силової безпеки. Організація режиму безпеки та охорони на підприємстві. Напрями, методи та засоби забезпечення фізичної безпеки персоналу підприємства. Екологічна безпека підприємства: поняття, оцінювання та забезпечення/

[6], 160-195

Тема 15. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки бізнесу

Правове регулювання захисту комерційної таємниці в різних країнах. Зарубіжний досвід управління економічною безпекою персоналу підприємств. Роль економічної розвідки в діяльності зарубіжних компаній. Особливості організації захисту бізнесу в зарубіжних країнах/

[1], 88-154; [3], 190-209; [4], 575-599

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	прак	с.р.		л	прак	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи безпеки бізнесу								
Тема 1. Безпека в XXI ст.	**10**	2	2	6	10	–	–	10
Тема 2. Економічна безпека бізнесу: сутність і передумови формування	**10**	2	2	6	11	1	1	9
Тема 3. Систематизація та характеристика негативних впливів та загроз в бізнес середовищі	**11**	2	2	7	10	–	–	10
Тема 4. Структура економічної безпеки бізнесу	**11**	2	2	7	11	1	1	9
Тема 5. Діагностика економічної безпеки бізнесу	**11**	2	2	7	11	1	1	9
Тема 6. Врахування ризику в системі економічної безпеки бізнесу	**11**	2	2	7	11	1	1	9
Тема 7. Аналіз ризиків та методи їх оцінювання	**11**	2	2	7	11	1	1	9
Разом за змістовим модулем 1	**75**	**14**	**14**	**47**	**75**	**5**	**5**	**65**
Змістовий модуль 2. Методологія безпеки соціальних систем								
Тема 8. Організація економічної безпеки підприємства	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 9. Основи концепції ризик-менеджменту	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 10. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу. Фінансова безпека бізнесу	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 11. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу	9	2	2	5	10	1	1	8
Тема 12. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства	9	2	2	5	10	1	1	8
Тема 13. Інформаційна безпека бізнесу	9	2	2	5	8	–	–	8
Тема 14. Політико-правова, силова та екологічна складові економічної безпеки	9	2	2	5	8	–	–	8
Тема 15. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки бізнесу	9	2	2	5	9	–	–	9
Разом за змістовим модулем 2	**75**	**16**	**16**	**43**	**75**	**5**	**5**	**65**
Усього годин	**150**	**30**	**30**	**90**	**150**	**10**	**10**	**130**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Безпека в XXI ст.	2	–
2	Тема 2. Економічна безпека бізнесу: сутність і передумови формування	2	1
3	Тема 3. Систематизація та характеристика негативних впливів та загроз в бізнес середовищі	2	–
4	Тема 4. Структура економічної безпеки бізнесу	2	1
5	Тема 5. Діагностика економічної безпеки бізнесу	2	1
6	Тема 6. Врахування ризику в системі економічної безпеки бізнесу	2	1
7	Тема 7. Аналіз ризиків та методи їх оцінювання	2	1
8	Тема 8. Організація економічної безпеки підприємства	2	1
9	Тема 9. Основи концепції ризик-менеджменту	2	1
10	Тема 10. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу. Фінансова безпека бізнесу	2	1
11	Тема 11. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу	2	1
2	Тема 12. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства	2	1
13	Тема 13. Інформаційна безпека бізнесу	2	–
14	Тема 14. Політико-правова, силова та екологічна складові економічної безпеки	2	–
15	Тема 15. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки бізнесу	2	–
Разом		30	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів денної форми навчання:

– підготовка до лекційних занять – ***0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію)***;

– підготовка до практичних занять (включає підготовку есе, доповідей, презентацій (обсяг однієї роботи – до 5 аркушів А4) – ***3 год / 1 год занять***;

– підготовка до контрольних заходів – ***10 год. на 1 захід***.

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів заочної форми навчання:

– підготовка до лекційних занять – ***1 год/1 год. занять (2 години на 1 лекцію)***;

– підготовка до практичних занять (включає підготовку есе, доповідей, презентацій (обсяг однієї роботи – до 5 аркушів А4) – ***3 год / 2 год занять***;

– підготовка до контрольних заходів – ***15 год. на 1 захід***.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	15	10
2	Підготовка до практичних занять – вивчення тем курсу за списком основної літератури; – підготовка аналітично-розрахункових робіт	 15 30	 30 45
3	Підготовка до ПМК	20	30
3	Підготовка до заліку	10	15
...	***Разом***	**90**	**130**

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

– робота з літературою;

– пояснення;

– дискусія;
для лекційних занять:
– лекція;
– репродуктивна бесіда;
– ілюстрування;
для практичних занять:
– вправа;
– дидактична гра;
– фронтальне опитування;
– контрольні роботи, письмові заліки;
– контрольні тестові роботи програмованого типу.
Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:
1. На практичних заняттях – розрахунково-аналітичні завдання.
2. За змістові модулі – тести.
3. За весь курс – залік у вигляді презентації бізнес-плану.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках здобувач може набрати від 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного заліку в загальній системі оцінок – ***10 балів***. Право здавати заключний залік дається здобувачу, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше ***60 балів***. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
Аналітичні та розрахункові завдання	
4	Завдання виконано вірно і в повному обсязі. У звіті відображаються проміжні розрахунки та пояснення до ходу розв'язування. Відповіді правильні, доповнені аргументованими висновками і рекомендаціями. Здобувач демонструє розуміння матеріалу, правильно обґрунтовує і використовує методи дослідження, застосовує формули для розрахунку, збирає необхідні дані в достатньому обсязі для аналізу. Звіт оформлено у відповідності з встановленими вимогами, доповнено правильно оформленими таблицями та діаграмами. Завдання виконано у встановлений термін.
3,5	Завдання виконано з певними несуттєвими помилками і в повному обсязі. У звіті відображаються не всі проміжні розрахунки та пояснення до ходу розв'язування. Відповіді правильні, доповнені достатньо аргументованими висновками і рекомендаціями незначними недоліками. Здобувач демонструє розуміння матеріалу, правильно обґрунтовує і використовує методи дослідження, застосовує формули для розрахунку, збирає необхідні дані в достатньому обсязі для аналізу, може усунути недоліки. Звіт оформлено у відповідності з встановленими вимогами з певними несуттєвими порушення, доповнено правильно оформленими таблицями та діаграмами. Завдання виконано у встановлений термін.
3	Завдання виконано з певними несуттєвими помилками і в повному обсязі. У звіті певною мірою відображаються проміжні розрахунки та пояснення до ходу розв'язування. Відповіді переважно правильні, доповнені висновками і рекомендаціями. Здобувач демонструє розуміння матеріалу, обґрунтовує і використовує методи дослідження, застосовує формули для розрахунку, збирає дані для аналізу, може усунути недоліки. Звіт оформлено у відповідності з встановленими вимогами з певними несуттєвими порушення, доповнено таблицями та діаграмами. Завдання виконано у встановлений термін.
2,5	Завдання виконано з певними несуттєвими помилками. Деякі завдання не виконані. У звіті певною мірою відображаються проміжні розрахунки та пояснення до ходу розв'язування. Відповіді переважно правильні, доповнені висновками і рекомендаціями. Здобувач демонструє розуміння матеріалу, обґрунтовує і використовує методи дослідження, застосовує формули для розрахунку, збирає дані для аналізу, може за підказкою виправити помилки. Звіт оформлено у відповідності з встановленим вимогам з певними порушення, доповнено таблицями та діаграмами. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
2	Завдання виконані не в повному обсязі. У звіті певною мірою відображаються проміжні розрахунки та пояснення до ходу розв'язування. Відповіді переважно правильні, доповнені висновками. Здобувач використовує відповідні методи дослідження, застосовує формули для розрахунку. Звіт оформлено у відповідності з встановленим вимогам з певними порушення, доповнено таблицями та діаграмами. Завдання виконано у встановлений термін.
1,5	Завдання виконано з певними помилками, не в повному обсязі. У звіті частково наведені розрахунки та пояснення. Відповіді частково правильні, є висновки. Здобувач розв'язує завдання за заданим алгоритмом. Самостійно не може виправити помилки. Обсяги інформації коригуються викладачем. Звіт оформлено з певними порушеннями. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
1	Завдання виконано частково, з помилками в розрахунках. Відповіді частково не вірні, є певні висновки. Здобувач розв'язує завдання за заданим алгоритмом. Обсяги інформації коригуються викладачем. Звіт оформлено з порушеннями. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
0,5	Завдання виконано частково. Відповіді не повні, без висновків. Здобувач допускає помилки в застосуванні формул для розрахунку. Обсяги інформації коригуються викладачем. Звіт оформлено з порушеннями. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
0	Здобувач не розв'язує завдання
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми – 60 балів (15 робіт по 4 бали)	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей,%	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15,0	13,5	12,0	10,5	9,0	7,5	6,0	4,5	3,0	1,5
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми: 15 балів (15 тестів по 1 балу)										
Форма контролю					Максимальна кількість балів					
Підготовка есе, доповідей, презентацій					15*4 балів = 60 балів					
Поточний модульних контроль					2*15 балів – 30 балів					
Всього					**90**					

Підсумковий контроль (залік) у формі тестування

Правильних відповідей,%	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми: 10 балів (20 тестів по 0,5 бала)										

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Вид роботи	Денна форма	Заочна форма
			Кількість балів	
ЗМ 1	Тема 1.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 2.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 3.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 4.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 5.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 6.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 7.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
ПМК		Тест	15	15
ЗМ 2	Тема 8.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 9.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 10.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 11.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 12.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 13.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 14.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
	Тема 15.	Аналітично-розрахункове завдання	4	4
ПМК		Тест	15	15
Підсумковий контроль		Залік	10	10
Сума балів за семестр			100	100

9. Засоби навчання

– мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
– комп’ютери, комп’ютерні системи та мережі;
– бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації
Основна література

1. Безпека підприємництва : моногр. у складі міжнар. автор. кол. / [Рибальченко Л. В., Рижков Е. В., Тютченко С. М. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 180 с.

2. Васильєва Т.А., Лєонов С.В., Кривич Я.М. Економічний ризик: методи оцінки та управління : навч. посіб. Під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2019. 208 с.

3. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середа В.В., Занора В.О., Бієвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.

4. Економічна безпека підприємства : підруч. [А.М. Дідик, О.Є. Кузьмін, В.Л. Ортинський, Г.В. Козаченко, Ю.С. Погорелов, О.В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А.М. Дідика. Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

5. Парфентій Л. А. П 18 Управління фінансовою безпекою підприємств в умовах економічної нестабільності : монографія. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2019. 184 с.

6. Марченко О. С. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. Харків : Право, 2023. 246 с.

7. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.

Допоміжна література

1. Андрушків Б.М., Малюта Л.Я. Економічна та майнова безпека бізнесу : навч. посіб. Тернополь: ТНТУ, 2016. 177 с.

2. Безпека підприємництва : моногр. у складі міжнар. автор. кол. / [Рибальченко Л. В., Рижков Е. В., Тютченко С. М. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 180 с.

3. Боровик М.В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.

4. Економічна безпека підприємства : підруч. [А.М. Дідик, О.Є. Кузьмін, В.Л. Ортинський, Г.В. Козаченко, Ю.С. Погорелов, О.В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А.М. Дідика. Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624

5. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.

6. Інформаційна безпека : навч. посіб. Ю.Я. Бобало, І.В. Горбатий, М.Д. Кіселичник, А.П. Бондарєв, С.С. Войтусік, А.Я. Горпенюк, О.А. Нємкова, І.М. Журавель, Б.М. Березюк, Є.І. Яковенко, В.І. Отенко, І.Я. Тишик. За заг. ред. д-ра техн. наук, проф. Ю.Я. Бобала та д-ра техн. наук, доц. І.В. Горбатого. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 580 с.

7. Кігель В.Р. Ризикологія: теоретичні основи та прикладні задачі, моделі і методи : навч. посіб. К.: Міленіум, 2017. 230 с.

8. Кличко В. Управління викликами. Як застосувати спортивну стратегію у житті та бізнесі. К. : Наш формат, 2018. 200 с.

9. Лафлі А., Мартин Р. Безпрограшна стратегія. Як уникнути промахів у бізнесі. К. : Наш формат, 2018. 256 с.

10. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Генералов О.В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підруч. Київ, 2018. 312 с.

11. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент : навч. посіб. Ник. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 139 с.

12. Уорріллоу Д.Бізнес під ключ. Як створити компанію, що працюватиме без вас. К. : Наш формат, 2018. 168 с.

13. Франчук В. І. Безпека бізнесу : підручник. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 215 с.

14. Шкарлет С. М. та ін. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. Під заг. наук. керівництвом заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра екон. наук, проф. Шкарлета С. М. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 205 с.

15. Ярмак О. В. Економічна безпека підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесекономіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 92 с.

16. Pathways for Peace: Inclusive Approaches to Preventing Violent Conflict. The World Bank. World Bank Publications, 2018. 334 p.

17. Fealing K. et al. (Eds.) Measuring the Economic Value of Research: The Case of Food Safety. Cambridge University Press, 2018. 209 p.

18. Mikael Wigell, Sören Scholvin, Mika Aaltola Geo-economics and Power Politics in the 21st Century: The Revival of Economic Statecraft (Routledge Global Security Studies). 1st Edition. Routledge, 2018. 250 p.

19. Niek Koning Food Security, Agricultural Policies and Economic Growth: Long-term Dynamics in the Past, Present and Future (Earthscan Food and Agriculture). 1st Edition. Routledge, 2017. 284 p.

20. Richard J. Payne Global Issues. Politics, economics andculture. 5th Ed. Pearson, 2017. 241 p.

21. Social Security in America: The Factual Background of the Social Security Act as Summarized From Staff Reports to the Committee on Economic Security (Classic Reprint). Committee on Economic Security. Forgotten Books, 2017. 642 p.